

25. september 2013

Indhold

Introduktion til prækvalifikation.....	1
Hvornår skal der søges om prækvalifikation	1
Hvad menes med ”uddannelse” og ”uddannelsesudbud”?	2
Hvornår er en uddannelse ny?.....	3
Genansøgning	3
Ansøgningsprocessen.....	3
Efterårs- og forårsrunde	4
Offentliggørelse af ansøgninger.....	4
Kriterier og dokumentation.....	4
Prækvalifikationsprocessen	6
Afgørelser	6

Styrelsen for Universiteter og
Internationalisering

Bredgade 43

1260 København K

Telefon 3395 1200

Telefax 3395 1300

E-post ui@ui.dk

Netsted www.fivu.dk

CVR-nr. 2090 5808

Ref.-nr. Dokument nr.

Introduktion til prækvalifikation

Alle nye uddannelser og udbud af videregående uddannelser skal fremover gennemgå prækvalifikation, før de kan oprettes, jf. lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og bekendtgørelse om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser.

Prækvalifikation er en vurdering af nye videregående uddannelsers relevans. Vurderingen af faglig kvalitet vil fortsat skulle foretages gennem akkreditering.

Formålet med prækvalifikation er at sikre, at udviklingen inden for de videregående uddannelser er hensigtsmæssig set i et samfundsøkonomisk og uddannelsespolitisk perspektiv. Prækvalifikation skal således sikre en overordnet balance i den samlede udvikling af de videregående uddannelser, herunder at der ikke sker overudvikling af nogen uddannelses typer eller fagområder, eller at der opstår en skæv geografisk spredning af uddannelsesudbuddene.

Hvornår skal der søges om prækvalifikation

Uddannelsesinstitutionerne skal ansøge om prækvalifikation i fire tilfælde:

1. Oprettelse af en ny videregående uddannelse eller skift af uddannelses-sprog fra dansk til andet sprog på allerede udbudt uddannelse.
2. Oprettelse af et nyt udbud af en videregående uddannelse, som institutionen ikke allerede er godkendt til at udbyde.

3. Dublering af et eksisterende uddannelsesudbud med et nyt udbudssted i en anden by eller med et uddannelsesudbud med nyt undervisningssprog.
4. Flytning af et eksisterende uddannelsesudbud til en anden by.

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering kan i særlige tilfælde dispensere fra nr. 4. Et særligt tilfælde kunne fx være, hvis en hel institution flytter som følge af et opsagt lejemål eller lignende.

Det følger af nr. 2 i ovenstående, at man kan søge om at oprette et udbud af en uddannelse, som en anden institution udbyder. Prækvalifikation kan dog ikke være en anledning til at søge om at overtage en anden institutions udbud af en uddannelse, med mindre der er truffet aftale med institutionen herom.

Indførelsen af prækvalifikation ændrer ikke ved den øvrige uddannelses- og institutionsmæssige regulering, som uddannelsesinstitutionerne er underlagt.

Styrelsen for Universiteter og
Internationalisering

Hvad menes med ”uddannelse” og ”uddannelsesudbud”?

De erhvervsrettede videregående uddannelser er beskrevet i uddannelsesbekendtgørelser eller studieordninger, der helt eller delvis er fælles for flere uddannelsesinstitutioner. En *uddannelse* er i denne forbindelse et bekendtgørelsesfastsat nationalt forløb, der kan udbydes i mange forskellige uddannelsesudbud over hele landet og af forskellige uddannelsesinstitutioner.

Et *uddannelsesudbud* henviser til en uddannelsesinstitutionens specifikke og geografisk bundne tilbud om og gennemførelse af en uddannelse. Fx er VIA UC's læreruddannelse i Aarhus et uddannelsesudbud.

Da universitetsuddannelserne almindeligvis er unikke uddannelser, der kun udbydes af et bestemt universitet, skal universiteterne normalt søge om ”Ny uddannelse”. Dette gælder dog ikke, hvis et universitet ønsker at oprette endnu et udbud af en universitetsuddannelse, de allerede udbyder, fx på et andet campus. I så fald er der tale om en dublering.

De erhvervsrettede videregående uddannelser er som udgangspunkt landsdækkende uddannelser, der er centralt reguleret på bekendtgørelsesniveau. Uddannelsesinstitutioner, der ønsker at udbyde en af disse uddannelser, skal søge om ”nyt udbud”. Hvis der derimod er tale om et uddannelsesforslag, der ikke tidligere er godkendt og reguleret i bekendtgørelse skal der søges om ”ny uddannelse”,

Alle institutioner, der ønsker at dublere eller flytte deres eksisterende uddannelsesudbud vil skulle søge om dublering eller flytning af udbuddet, uanset, at termen ”udbud” ikke anvendes på universitetsområdet.

Hvis flere institutioner har udviklet en ny uddannelse i fællesskab og alle ønsker at udbyde den, skal én institution ansøge om prækvalifikation af ”Ny uddannelse” mens de øvrige skal ansøge om prækvalifikation af ”Nyt udbud af ny uddannelse.” I modsætning til den tidligere screeningsproces skal institutioner, der søger om en ny uddannelse ikke samtidig søge om udbud af den nye uddannelse. Det betragtes som indeholdt i uddannelsesansøgningen.

Hvornår er en uddannelse ny?

Det er uddannelsesinstitutionernes ansvar at sikre, at uddannelsesudbuddene løbende tilpasses den samfundsmæssige udvikling og ændrede behov på det danske arbejdsmarked. Løbende justeringer, der foretages inden for de lovgivningsmæssige rammer for en given uddannelse, skal ikke gennemgå prækvalifikation.

Kun i de tilfælde, hvor en uddannelses formål, konstituerende indhold, eller erhvervsigte ændres i så stort et omfang, at der reelt bliver tale om en ny uddannelse, skal den gennemgå prækvalifikation. Det er som udgangspunkt uddannelsesinstitutionerne selv, der vurderer omfang og konsekvenser af løbende revisioner.

Det helt centrale for vurderingen af, om en uddannelse eller et udbud skal opfattes som ”ny” og dermed gennemgå prækvalifikation, er, om en ændring i en given uddannelse sigter mod en så væsentlig udvidelse af uddannelsens rekrutteringsgrundlag og dimittendernes beskæftigelsesmuligheder, at det kan forventes at have væsentlige negative konsekvenser for beslægtede uddannelser.

Styrelsen for Universiteter og
Internationalisering

Der skal ikke søges om prækvalifikation, hvis en institution erstatter et engelsk uddannelsesudbud med et dansk, men ministeriet skal orienteres herom, bl.a. af hensyn til regulering af de centralt fastsatte adgangskrav.

Der skal heller ikke søges om prækvalifikation, hvis man blot ændrer i uddannelsesudbuddets tilrettelæggelsesform og f.eks. øger netbaseringen. Det gælder også, selvom en institution opretter et selvstændigt optag og dermed dublerer en uddannelse med et netbaseret udbud. Hvis det netbaserede udbud afvikles med indtag i en anden by end det uddannelsesudbud, der dubleres, vil det dog kræve prækvalifikation.

Endelig er der ikke krav om at søge om prækvalifikation, hvis en uddannelsesinstitution flytter enkelte dele af undervisningen i en uddannelse til en anden lokalitet. Hvis der etableres et nyt selvstændigt optag, vil der dog være tale om en dublering, som vil kræve prækvalifikation.

Genansøgning

Der er ikke nogen begrænsninger for, hvor mange gange en institution kan søge om prækvalifikation af en uddannelse eller et udbud, selvom der tidligere er givet afslag eller uddannelsen ikke har opnået akkreditering. Der er heller ikke nogen karantæneperiode, der skal udstås, før institutionen kan søge igen.

Genansøgninger, der ikke indeholder afgørende nye oplysninger, må imidlertid forvente, at tidligere afslag bliver fastholdt.

Ansøgningsprocessen

Selve ansøgningsprocessen foregår digitalt med adgang via pkf.fivu.dk

For at få adgang til at søge om prækvalifikation skal der oprettes et log-in af den ansøgningsansvarlige.

I ansøgningskemaet skal uddannelsesinstitutionen angive, hvad der søges om og redegøre for, hvordan prækvalifikationskriterierne er opfyldt. Når der søges om oprettelse af en ny uddannelse, skal redegørelsen omfatte begge kriterier. Når der

søges om oprettelse af udbud af en eksisterende uddannelse, herunder dublering eller flytning, skal redegørelsen alene omfatte kriterie 2.

- Kriterie 1: Behov og relevans
- Kriterie 2: Sammenhæng i uddannelsessystemet

Herudover kan dokumentation o.l., der belyser, hvordan uddannelsen opfylder kriterierne, vedlægges i ansøgningen. Ansøgningen skal udformes på dansk, men dokumentationen i bilaget må gerne være på engelsk, hvis det er særligt relevant. Se nærmere om kriterierne og dokumentation nedenfor.

Ansøgeren kan løbende ændre i ansøgningen, indtil den endeligt indsendes digitalt til ministeriet. Herefter vil det på den interne oversigtsside på hjemmesiden være muligt at følge processen for ansøgningens behandling.

Efterårs- og forårsrunde

Der vil årligt være to ansøgningsfrister for at ansøge om prækvalifikation. De første to runder har deadline henholdsvis **1. oktober 2013** og **3. februar 2014**.

Offentliggørelse af ansøgninger

Så snart ansøgningen er afsendt til ministeriet, vil den være tilgængelig på ministeriets hjemmeside.

Her kan alle – uden brug af log-in – få adgang til samtlige ansøgninger, der er indsendt til ministeriet. Når ansøgningen er færdigbehandlet, vil det samtidig være muligt at læse ministerens afgørelse. Vurderingerne fra Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser vil desuden blive offentliggjort i tilknytning til de endelige afgørelser.

Det bliver muligt at finde ansøgninger fra både den aktuelle og tidligere runder, enkelte institutioner, udvalgte uddannelsestyper eller hovedområder, specifikke ansøgningstyper, og der vil være et felt til fritekstsøgning.

Kriterier og dokumentation

Ved ansøgning om oprettelse af ny uddannelse skal ansøgeren i det digitale ansøgningskema oplyse uddannelsens titel, adgangskrav, udbudssted, ønske om taxameterindplacering osv. Ansøgeren skal derudover redegøre for, hvordan behovs- og relevanskriteriet (kriterie 1) og sammenhængskriteriet (kriterie 2) er opfyldt. Ansøgninger om nye udbud, dubleringer og flytninger skal kun opfylde kriterie 2.

Redegørelserne kan understøttes gennem upload af undersøgelse, høringsvar og lignende. Det skal dog understreges, at der alene må indgives dokumentation i begrænset omfang. Prækvalifikationens fokus er snævert på dokumentation af relevans. For at sikre at grundlaget for afgørelserne er så ensartet og konsistent som muligt, forventes det samlede ansøgningsmateriale for den enkelte ansøgning ikke at overstige:

- 30 normalsider for en ny uddannelse og
- 15 normalsider for et nyt udbud.

Såfremt ansøgningen støtter sig på mere omfangsrige undersøgelser eller rapporter skal de væsentlige dele heraf resumeres i redegørelsen. Såfremt det derudover vurderes nødvendigt at uploade undersøgelser eller rapporter, skal det fremgå klart af redegørelsen, hvilke sider i materialet, der i særlig grad vurderes relevant for ansøgningen. Det er tilladt at henvise til underbyggende dokumentation med links, men som udgangspunkt vil det kun være den vedlagte dokumentation, der lægges til grund for vurderingen af ansøgningen. RUVU kan dog inddrage den supplerende dokumentation, hvis det vurderes nødvendigt.

Kriterie 1. Behov og relevans

Ansøger skal herunder påvise, at der er et behov for den søgte uddannelse i det danske samfund, som ikke i tilstrækkeligt omfang kan opfyldes af eksisterende uddannelser.

Redegørelse for og dokumentation af behovet vil afhænge af, om der primært sigtes mod et aktuelt arbejdsmarkedsbehov eller primært planlægges med henblik på opfyldelse af et kommende arbejdsmarkedsbehov. Der kan fx uploades specifikke arbejdsmarkedsundersøgelser som dokumentation for aktuelle behov, mens kommende arbejdsmarkedsbehov fx kan understøttes af analyser af specifikke udviklingstendenser. Der skal redegøres for behovet uanset, om der er tale om en deltids- eller fuldtidsuddannelse, men forventningerne til behovsredegørelsen afspejles naturligt i de forskellige uddannelsesstypers formål, erhvervsstigte og målgruppe.

Behovsredegørelsen skal ledsages af et estimat over behovets størrelse samt dokumentation for, at centrale eksterne interessenter, herunder aftagersiden og eventuelle autorisationsgivende myndigheder, har været inddraget i vurderingen af behovet for dimittender fra det konkrete uddannelsesforslag. Det er herunder også væsentligt at aftagersiden har været inddraget i vurderingen af uddannelsesforslagets relevans, dvs. om og hvorfor den nye uddannelse dækker det påviste behov bedre end allerede eksisterende uddannelser.

Den kompetenceprofil, der er beskrevet i ansøgningen om prækvalifikation, vil også være den, der efterfølgende skal uddannelsesakkrediteres, såfremt institutionen ikke er positivt institutionsakkrediteret.

Ansøgninger om skift af uddannelsessprog fra dansk til et andet sprog behandles som udgangspunkt som ansøgning om ny uddannelse. Fokus vil her ligge på redegørelse for det samfundsmæssige behov for dimittender med det pågældende sprog. En uddannelse betragtes som engelsksproget, når hele uddannelsen foregår på engelsk.

Kriterie 2. Sammenhæng i uddannelsessystemet

Ansøger skal herunder redegøre for, hvordan den søgte uddannelse eller det søgte uddannelsesudbud bidrager til øget sammenhæng mellem uddannelsesniveauerne nationalt og/eller regionalt og kan gennemføres uden væsentlige forringelse for vilkårene for eksisterende uddannelser og udbud. Hvor kriterie 1 således handler om, hvorvidt der er efterspørgsel på arbejdsmarkedet efter den ansøgte uddannelsesprofil, handler kriterie 2 om, hvordan den nye uddannelse eller det nye udbud forholder sig til det samlede eksisterende udbud af videregående uddannelser.

Kriteriet dækker bredt og finder anvendelse både ved ansøgning om ny uddannelse og ved ansøgning om nyt udbud, samt dublering og flytning af eksisterende uddannelsesudbud. Det nærmere indhold af redegørelse og dokumentation skal derfor være tilpasset i den konkrete ansøgning.

Sammenhæng: For en ny uddannelse skal der redegøres for, hvem uddannelsen henvender sig til og er (videre)uddannelsesmulighed for. Der skal endvidere redegøres for, hvilke videreuddannelsesmuligheder der er eller kan være for uddannelsens dimittender. Drejer ansøgningen sig om et nyt udbud af en eksisterende uddannelse kan vægten i redegørelse i højere grad ligge på sammenhængen mellem uddannelsesmulighederne på det lokale/regionale niveau. Det er ikke et krav, at der inddrages potentielle studerende i afdækningen af rekrutteringsgrundlaget.

Konsekvenser for andre uddannelser og uddannelsesudbud: Redegørelsen for denne del af kriteriet skal tage udgangspunkt i ansøgerens konkrete udbud af uddannelsen, uanset om der er tale om en ny uddannelse, et nyt udbud af en eksisterende uddannelse eller en dublering eller flytning. Ansøgeren skal herunder forholde sig til, hvilke konsekvenser det nye udbudssted kan forventes at have for andre udbud af beslægtede uddannelser, der fx kan forventes at have beslægtet rekrutteringsgrundlag eller behov for samme type praktikvirksomheder. Der kan anvendes forskellige eksisterende datakilder til belysning heraf. Hvor det vurderes relevant, kan der vedlægges høringssvar fra andre uddannelsesinstitutioner i området.

Styrelsen for Universiteter og
Internationalisering

Nye udbud af landsdækkende uddannelser og dublering af eksisterende universitetsuddannelser: Ved ansøgning om nyt udbud af eksisterende uddannelse, dvs. landsdækkende uddannelse som allerede udbydes af andre institutioner eller ved ansøgning om dublering af en eksisterende universitetsuddannelse, skal det tillige påvises, hvordan det søgte udbud bidrager til opfyldelse af behovet for uddannelsen, nationalt og regionalt. Ved redegørelse for behov for udbud af en given landsdækkende uddannelse forventes det således, at ansøger vægter det lokale/regionale behov i forhold til behovet på nationalt niveau.

Prækvalifikationsprocessen

Ansøgningerne indgår til Styrelsen for Universiteter og Internationalisering, der fungerer som sekretariat for Det Rådgivende Udvalg for Vurdering af Udbud af Videregående Uddannelser (RUVU). Sekretariatet oversender efter en vurdering af formalia ansøgningerne til RUVU, som vurderer ansøgningerne i forhold til kriterierne og rådgiver ministeren om principielle spørgsmål knyttet hertil. Ministeren modtager rådets vurdering af ansøgningerne og tager endeligt stilling til dem.

Ansøgerinstitutionerne vil normalt modtage svar senest 10 uger efter, at ansøgningen og tilhørende oplysninger er modtaget i ministeriet.

Afgørelser

Ministeren for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser træffer afgørelse om godkendelse af nye uddannelser og uddannelsesudbud på baggrund af vurderingen fra Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser.

Afgørelsen kan være:

- godkendelse til umiddelbar oprettelse af en ny uddannelse eller et nyt udbud,
- foreløbig godkendelse til oprettelse af en ny uddannelse eller et nyt udbud betinget af en efterfølgende positiv uddannelsesakkreditering eller institutionsakkreditering eller
- afslag på godkendelse til oprettelse af en ny uddannelse eller et nyt udbud.

Godkendelse til umiddelbar oprettelse kan kun gives til institutioner, der er positivt institutionsakkrediteret. Optag af studerende kan herefter ske på de samme vilkår som hidtil, fx vedrørende registrering på optagelse.dk og udarbejdelse af bekendtgørelser på de områder, hvor det sker i øjeblikket. De kunstneriske og maritime uddannelsesinstitutioners udbud skal fortsat aftales med uddannelsesministeren.

For institutioner, der endnu ikke er positivt institutionsakkrediteret, vil en godkendelse være foreløbig, således at uddannelsen eller udbuddet først kan oprettes efter positiv institutions- eller uddannelsesakkreditering.

Hvis institutionen har påbegyndt institutionsakkreditering, skal der være opnået positiv *institutionsakkreditering*, før uddannelsen kan udbydes. En institutionsakkreditering anses for at være påbegyndt 80 hverdage før den frist, som Akkrediteringsrådet har fastsat for uddannelsesinstitutionen for indgivelse af sin selvevaluering.

For øvrige institutioner, der enten ikke har påbegyndt institutionsakkreditering eller er blevet betinget positivt institutionsakkrediteret, skal uddannelsen eller udbuddet være positivt *uddannelsesakkrediteret*, før den kan udbydes.

Den positive uddannelses- eller institutionsakkreditering skal være opnået inden for den frist, der er fastsat i afgørelsen om foreløbig godkendelse. I modsat fald bortfalder den foreløbige godkendelse af uddannelsen eller udbuddet. Fristen vil blive fastsat konkret under hensyntagen til de frister og tidsplaner, som fastsættes af Danmarks Akkrediteringsinstitution og Akkrediteringsrådet. Ministerens foreløbige godkendelse er som udgangspunkt gældende i 1 år.

For så vidt angår dubleringer og flytninger kan ministeren i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at den ansøgte dublering eller flytning af et godkendt uddannelsesudbud kan gennemføres uden efterfølgende uddannelsesakkreditering, uanset at uddannelsesinstitutionen ikke er positivt institutionsakkrediteret.

Hvis prækvalifikationen resulterer i et afslag på godkendelse til oprettelse af en ny uddannelse eller et nyt udbud, kan uddannelsen eller udbuddet ikke oprettes. Uddannelsesinstitutionen kan dog indgive ansøgning om prækvalifikation og godkendelse igen ved efterfølgende prækvalifikationsrunder, hvis der foreligger afgørende nye oplysninger.